

VẮC-XIN NGỪA BỆNH THAN

Israel tuyên bố đã phát triển thành công một loại vắc-xin chống bệnh than trong một chương trình nghiên cứu tuyệt mật kéo dài 8 năm, được thực hiện trên hàng trăm binh sĩ tình nguyện.

Theo Đài phát thanh quốc gia Israel, chương trình nghiên cứu và thử nghiệm vắc-xin ngừa bệnh than (anthrax) được tiến hành từ năm 1998 cho đến năm 2006 dưới sự chỉ đạo của Bộ Quốc phòng Israel và đã “kết thúc với sự thành công to lớn”.

(Ảnh: VNN)

Đài này và một số hãng tin như AFP, Reuters cho biết các cuộc thử nghiệm đã được thực hiện đối với khoảng 700 binh sĩ trên cơ sở tình nguyện tuyệt đối, và một số phản ứng phụ không đáng kể được ghi nhận chỉ ở 4 tình nguyện viên mà thôi.

Trong khi đó, theo báo Ha'aretz và Đài truyền hình Channel Two của Israel thì số binh sĩ tình nguyện là khoảng 800 người và phản ứng phụ đã xảy ra đối với hàng chục người. Theo Channel Two, các phản ứng phụ bao gồm: nổi ung nhọt, nhức nửa đầu, nhiễm trùng phổi, viêm phế quản và động kinh.

Channel Two cũng cho biết những tình nguyện binh sĩ đã bị cấm tiết lộ thông tin về cuộc thử nghiệm ngay cả đối với gia đình và ngay cả khi họ bị ảnh hưởng bởi tác dụng phụ của thuốc.

Bộ Quốc phòng Israel xác nhận “quân đội Israel đã tiến hành nghiên cứu vắc-xin trong bối cảnh cần phải bảo vệ nhân dân trước mối đe dọa tiềm tàng từ bên ngoài”. Bộ cũng cho biết họ đã được sự cho phép của Ủy ban Helsinki của Israel – cơ quan phụ trách việc xem xét và chấp thuận các nghiên cứu y học được thử nghiệm trên con người.

Ngày 15/05/2006, ông Giora Martinovich, cựu Chỉ huy trưởng lực lượng y khoa quân đội Israel, cũng thông báo với Đài phát thanh Israel rằng chương trình nghiên cứu vắc-xin đã được tiến hành từ cuối thập niên 90 nhằm đối phó với cuộc tấn công sinh học có thể có từ phía Iraq – lúc bấy giờ đang dưới sự lãnh đạo của Saddam Hussein.

Ông Martinovich nói: “Rõ ràng là lúc bấy giờ Iraq có thể sẽ tấn công chúng tôi bằng vi khuẩn bệnh than, mà chúng tôi không thể mua một số lượng lớn vắc-xin từ nước ngoài, lúc đó chỉ có ở Anh hoặc Mỹ. Vì thế, Nhà nước Israel phải phát triển một loại vắc-xin cho riêng mình”.

Thương tổn nặng nề ở da bệnh nhân bị bệnh than. (Ảnh: Wikipedia)

Các nguồn tin an ninh của Israel cũng xác nhận nghiên cứu về bệnh than đã được triển khai nhằm mục đích bảo vệ nhân dân Israel, và việc thử nghiệm trên binh sĩ tình nguyện đã được chính phủ Israel cho phép và "sự tham gia của binh sĩ trong nghiên cứu này là hoàn toàn tự nguyện. Các cuộc thử nghiệm đã được thực hiện dưới sự giám sát toàn diện về các mặt y học, đạo đức và an toàn".

Cũng theo nguồn tin này, "các binh sĩ tình nguyện đã được cung cấp những tài liệu giải thích chi tiết về cuộc nghiên cứu và họ được quyền rút lui, tức từ chối tham gia thử nghiệm, vào bất cứ lúc nào".

Ông Martinovich cho biết ý định của Israel là tự sản xuất một loại vắc-xin tương tự như loại vắc-xin mà Mỹ đang sử dụng. Về trường hợp binh sĩ bị ảnh hưởng sức khỏe trong cuộc thử nghiệm, ông Martinovich nói: "Có một số binh sĩ bị tác dụng phụ kéo dài và những tình nguyện viên này sẽ được Bộ Quốc phòng bồi thường".

Theo ông Martinovich, Israel đã có một khả năng tuyệt vời để bảo vệ dân chúng trong trường hợp xảy ra một cuộc tấn công bằng vi khuẩn gây bệnh than. Ông phát biểu: "Thành công này mang lại vinh dự cho Israel, nhưng, cũng như bất cứ một loại thuốc nào khác, vắc-xin này cũng có những tác dụng phụ đã được tiên liệu".

Trong cuộc chiến tranh vùng Vịnh năm 1991, chính phủ Israel đã từng trang bị mặt nạ phòng hơi độc cho dân chúng, vì sợ rằng chế độ Saddam có thể tấn công nước này bằng tên lửa có mang đầu đạn không qui ước, tức là có chứa vũ khí sinh học cực kỳ nguy hiểm.

Bệnh than là gì?

Bệnh than là một chứng bệnh do vi trùng tạo nên các bào tử gây ra. Người ta có thể bị bệnh khi những bào tử này nhiễm vào cơ thể. Cơ thể con người có thể bị nhiễm bào tử bệnh than qua nhiều cách, và các chứng bệnh phát ra cũng tùy theo cách nhiễm. Khi bào tử bệnh than nhiễm vào một

vết cắt, bệnh nhân có thể bị nhiễm trùng da. Khi bào tử bệnh than vào phổi, chúng có thể gây ra những khó khăn trầm trọng đến khí quản. Và bào tử có trong thức ăn chưa được nấu chín kỹ lưỡng có thể gây ra bệnh đường ruột.

Bệnh than lây như thế nào?

Bệnh than rất hiếm khi lây từ người này sang người khác. Người ta bị bệnh khi đụng chạm phải những bào tử bệnh than có trong đất cát, súc vật, hay trong các vật dụng được chế ra từ súc vật từ các nơi trên thế giới có xảy ra bệnh than.

Các triệu chứng của bệnh than là gì?

Các triệu chứng của bệnh than xảy ra khác nhau tùy theo cách bị nhiễm. Khi các bào tử nhiễm vào một vết cắt, một khối u da sẽ hiện lên nhưng không đau, rồi từ từ sẽ trở thành một nhân đen ở giữa u. Những tuyến hạch ở gần khối u sẽ bị sưng lên. Khi hít vào những bào tử bệnh than, các triệu chứng ban đầu giống như của bệnh cúm và nếu không chữa trị cấp thời sẽ gây ra khó khăn trầm trọng về đường khí quản và tử vong. Khi ăn thịt có bào tử bệnh than, các triệu chứng ban đầu là buồn nôn, kém ăn, và ói mửa, sau đó là đau bụng, ói ra máu và tiêu chảy trầm trọng.

Sau khi bị nhiễm bao lâu thì các triệu chứng xuất hiện? Các triệu chứng thường xuất hiện từ 1 đến 7 ngày sau khi bị nhiễm, nhưng cũng tùy theo cách bị nhiễm.

Phát hiện và điều trị bệnh than như thế nào?

Bệnh than được phát hiện qua các thử nghiệm đặc biệt trong phòng thí nghiệm. Tùy theo căn bệnh (máu, u da, bài tiết khí quản, v.v.) mà các mẫu từ mọi bộ phận trong cơ thể được thu nhặt. Bệnh nhân sẽ được uống thuốc trụ sinh đặc biệt để chữa bệnh than. Phải được điều trị ngay lập tức nếu muốn có hiệu quả. Bệnh sẽ dẫn đến tử vong nếu không được điều trị. Nguy hiểm nhất là khi hít phải các bào tử bệnh than.

Bệnh than có thể dùng vào mục đích khủng bố sinh học không? Có. Bệnh than có thể dùng vào mục đích khủng bố sinh học vì nó có thể được dùng như một vũ khí để làm tăng mức bệnh tật và tử vong trong quần chúng. Vào tháng 9/2001 tại Hoa Kỳ, bào tử bệnh than được gửi đến nhiều nơi qua thư tín, khiến cho 22 người bị nhiễm bệnh, và trong số đó có 5 người tử vong.

Ngừa lây bệnh than như thế nào?

Chủng ngừa cho những người làm các công việc có nhiều nguy cơ bị nhiễm bệnh than cũng có thể giảm đi sự lan tràn của bệnh than. Cần thận khi đụng chạm vào những súc vật chết có nghi là bị bệnh than; có một hệ thống điều hòa không khí tốt khi làm da súc vật, lông, tóc hay len; và chủng ngừa cho súc vật cũng giúp ngăn ngừa bệnh than. Nếu một người đã bị nhiễm, chủng ngừa và/hay uống thuốc trụ sinh cũng ngăn ngừa bệnh than.

Nguồn: Virginia Department of Health (Bộ Y tế Virginia, Hoa Kỳ)

Quang Thịnh

Theo Reuters/ AFP, Israel Insider, Press TV, VietNamNet